

Večernik

Leto III. (X.), štev. 146

Maribor, torek 2. julija 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Revolucija ali evolucija?

Svet stoji že od prevrata sem v dveh velikih taborih: na eni strani velike zapadne demokracije ter Nemčija in države Male antante, ki sledijo principom evolucije, na drugi strani silna Rusija, a poleg nje mala Italija, ki sledi principu revolucije. Sta dva temeljna principa za pogled na svet, na državo in na družbo: ali se naj gre v državnem in družabnem življenju po poti evolutivnega razvoja in ali je ta normalni razvoj pravilen, ali pa se naj s silo, potem svetovne revolucije, ki jo še vedno propovedujejo ruski sovjetski voditelji, trajno spremeni družabna struktura, se naj človeku vzame individualna svoboda in se naj etatizira vse državno in družabno življenje? Med tema dvema principoma se danes bje velika borba v Evropi, ne za oblast enega ali drugega mogočnika, kakor n. pr. v republikah centralne Amerike. Je to borba dveh v temeljih nasprotnih si naziranj na svet, državo in družbo. Borba se bo dobojevala tekom prihodnjih let in od nje izida bo odvisen tok bodočih dogodkov za cele generacije.

Ko je v Angliji laburistična stranka nedavno spet prišla na vlado, je veliko svetovno časopisje primerjalo evolucijske metode anglosaksonske rase z revolucijskimi eksperimenti današnje Rusije. Konstatiralo je, da skoro vse države zapadne in centralne Evrope sledijo politiki sistematske evolucije, in da vse države, ki stojijo v kulturi in civilizaciji na najvišji stopnji, perhorrescirajo vsak revolucionarni korak v negotovost. Vse te države, predvsem Velika Britanija, skušajo vedno držati harmonično vez med prejšnjostjo in sedanostjo in zidajo na tem bodočnost, ki naj bo kontinuiteta njihovega dozdajnega življenja. Ta duševna in materialna zveza s prejšnjostjo je — zdi se — najmočnejši temelj njihovega napredka in moči. Pri Anglosaksoncih je ta evolucijska metoda direktna posledica njihove mentalitete, morda tudi nekoliko zemljepisnega položaja. Sever je vedno bil bolj racionalen nego jug, tam vedno bolj prevladuje razum nad čustvi. Toda tudi Velikorusi žive na severu, in vendar je cela zgodovina Rusije pisana stran za stranjo s krvjo, s celo vrsto revolucijskih poskusov in pokretov, ki so značilni za ruski državni in družabni razvoj. Na drugi strani zopet so Francozi nedvomno zelo racionalno misleči narod, in vendar je velik del njihove nove zgodovine popoln revolucionarni epos. Tudi starejša angleška zgodovina je bogata na krvavih revolucionarnih dejanjih.

Zato ni mogoče naravnost izvajati zaključkov, kakšni so temeljni vzroki za evolucijsko mentaliteto Anglije in ostalih držav zapadne in centralne Evrope. Verjetno je, da je ta

Macdonaldova pota in cilji

OTVORITVENA SEJA ANGLEŠKE SPODNJE ZBORNICE IN ZANIMIV PRESTOLNI GOVOR O BODOČI POLITIKI ANGLEŠKE VLADE.

LONDON, 2. julija. Davi se je vršila otvoritvena seja novoizvoljene angleške spodnje zbornice, na kateri je bil po starodavnem angleškem parlamentarnem običaju prečitan prestolni govor.

Sejo je otvoril provizorični predsednik, konzervativni poslanec F i t z r e y in pozdravil najprej navzočega lordkanclerja, člane kabineta in skoro polnoštevilno zbrane poslance. Namesto še vedno bolnega kralja Jurija, ki se je preselil včeraj iz Windsorja v palačo Buckingham, je prečital prestolni govor lordkancler.

Pobiljanje brezposelnosti.

Prestolni govor se bavi uvodoma z rezultatom volitev dne 30. majnika in naglašja s toplimi besedami delovanje bivše konservativne vlade. Nato nasteva pereče probleme, katere namerava rešiti sedanja delavska vlada. V prvi vrsti prihaja v poštev vprašanje brezposelnosti. Nova vlada namerava izdati celo vrsto odredb za omiljenje vedno večje brezposelnosti v Angliji. Med drugim bo izvedla racionalizacijo trgovine in industrije, pospeševala izseljevanje brezposelnih v angleške kolonije, izvršila velika javna dela, razširila celo vrsto angleških prekopov, gradila velike betonirane avtomobilske ceste, zboljšala železniško omrežje, gradila nove trgovske ladje in pospeševala z vso verno elektrifikacijo države. Vse te odredbe bo izdelal poseben ministrski komite pod vodstvom Thomasa. Delavska vlada je prepričana, da bo na ta način prišla brezposelnosti v okom.

Zelo obsežno se bavi dalje prestolni govor z zunanjo politiko kabineta. Uvodoma se ugotavlja, da so odnosi Anglije napram posameznim dominijom krepki in da še nikdar ni bilo take intimnosti med njimi kakor ravno sedaj.

Sklicanje pomorske razorožitvene konference.

Kar se tiče odnosov med Veliko Britanijo in Zedinjenimi državami, izraža prestolni govor nado, da se bo kmalu posrečilo ustvariti razmerje, ki bo odgovarjalo interesom obeh svetovnih velesil in krvnih interesov obeh anglosakških plemen. V Lossimouthu med Macdonaldom in ameriškim veleposlanikom Dawesom za-

mentaliteta posledica dejstev v zgodovinah teh narodov, posledica težkih izkušenj. Nedvomno je, da je zlasti anglosaksonski svet na podlagi sto- in stoletnih izkušenj prišel do prepričanja, da se državno in družabno življenje more uspešno razvijati samo na podlagi postopne graditve. On na temeljih današnje državne in družabne ureditve uporablja pridobitve moderne vede za izpopolnjevanje svojega gospodarskega in socialnega življenja.

Rusija in Italija ste šli drugo pot: s kratkim revolucionarnim procesom sta prekinili dotlejšnji tok državnega in družabnega življenja in skušali postaviti njihov razvoj na popolnoma nove, dotlej v praksi nepoznane temelje. Jasno je, da bi niti boljševiški niti fašistični eksperimenti ne mogli

pričeta pogajanja se bodo v kratkem nadaljevala. Prvo točko zunanje-političnih stremeljenj delavske vlade pa tvorijo priprave za čim prejšnje sklicanje splošne pomorske razorožitvene konference in sicer po predhodnem sporazumu med Londonom in Washingtonom. Šele potem bi prišla na vrsto ostala med obema državama še neresena viseča gospodarska in politična vprašanja. Glavni namen teh stremeljenj pa je ohranitev in okrepitev svetovnega miru.

Reparacijsko vprašanje in izpraznitev Porenja.

Tretja točka zunanje-političnega programa se dotika reparacijskega vprašanja in Youngove pogodbe. Delavska vlada manifestira svoje privoljenje in izraža svoje zadovoljstvo nad ugodnim potekom pariške konference, obenem pa tudi nado, da se bo na bodoči politični konferenci posrečilo izbrisati zadnje žalostne sledove svetovne vojne. V tem smislu se bo angleška vlada udeleževala na tej konferenci in v zvezi s tem pripravila angleška vlada tudi izpraznitev Porenja, ako hosta s tem soglašali tudi zavezniški državi Francija in Belgija.

Obnovitev diplomatskih odnosov z Rusijo.

Končno naglašja prestolni govor, da nima angleška vlada nobenih pomislekov več proti zopetni obnovitvi diplomatskih odnosov z sovjetsko Rusijo. Tostvarne priprave so že v teku, pač pa bo vlada že poskrbela, da se bo pogodbeno zavezovala proti vsaki komunistični propagandi.

Ovacije Macdonaldu.

Prestolni govor je bil sprejet z velikim navdušenjem in splošnimi ovacijami ministrskemu predsedniku Macdonaldu ter delavski vladi. Na prihodnji seji se bo pričela debata o prestolnem govoru. Kot govorniki so poleg Macdonalda in drugih delavskih voditeljev priglasi tudi bivša ministrska predsednika Baldwin in Lloyd George ter lorda Churchill in Auston Chamberlain.

Jodok Fink †

DUNAJ, 2. julija. Sinoči je umrl bivši avstrijski podkancelar, znani krščansko-socialni politik, Jodok Fink.

ostati trajno omejeni samo na ti dve državi kot nekakšne njihove specialitete, ako bi se izkazali tekom časa kot uspešno sredstvo za razvoj teh narodov. Zakaj ti poskusi pomenijo popolnoma nasprotno naziranje na življenje in svet, nego je evolucijsko naziranje, kakoršno ima tudi angleška delavska stranka, ki danes vodi politiko najmočnejšega naroda sveta. Boljševiški in fašistični eksperimenti pomenijo torej neke napoved vojne evolucijskemu naziranju na razvoj države in družbe, ampak tudi poskus, da se zlomijo principi individualne svobode človeka, na katerih je zgrajena moderna družba. Borba bo — četudi ne bo fizičnega obračunavanja — težka in še dolgo trajna. Zdi se, da bo izšel kot zmagovalec Masarykov princip evolucije.

Redek jubilej

Ferdo Klausberger, član in godbenik Narodnega železničarskega glasbenega društva Drava, obhaja 70-letnico udejstvovanja kot godbenik. Menda ga ni Mariborčana, ki bi ga ne poznal ali se vsaj udeleževal veselice in plesov, kjer je sodeloval kot godbenik tudi naš Ferdo. Vsi ste ga že videli, kako čvrsto koraka pri povorkah, dasi mu je danes že 83 let.

Koliko noči, da ne rečemo ur, je prepihal in pregodel s svojim klarinetom! Onemu, ki pozna življenje in napore godbenikov, bo težko razumljivo, da je naš slavljeneč dočkal tako visoko starost, čil in zdrav. Tilhega, mirnega a kljub temu veselega značaja, kakor je, je bil vedno trezen, točen, vztrajen in potrpehljiv do skrajnosti. Skromno je živel vedno, a danes v 83. letih moramo reči, da strada. Po 40 letih službe kot tapetnik v delavnici bivše južne železnice je stopil septembra meseca 1914 v pokoj. Miloščina, ki jo je takrat prejemal, je znašala 80 kron. Te krono so se spremenile po prevratu v 20 Din in z draginjsko doklado vred je prejemal Ferdo do nedavnega časa 80 Din pokojnine, ki je sedaj narastla na 140 Din. In to po 40-letnem zvestem službovanju, tekom katerega ni bil nikdar bolan. Če tudi je pokojnina mizerna, je stara korenina ponosen na pokojninski dekret, ki mu izraža zahvalo za zvesto in izredno zadovoljivo službovanje.

Ferdo Klausberger je rojen 1. maja 1847 v Bakru. Šolal se je v Bakru v hrvatskem in italijanskem jeziku. Tapetništva se je učil na Reki. Leta 1859 je bila ustanovljena mestna godba v Bakru, pri kateri je naš slavljeneč že sodeloval kot klarinetist. Zato je tudi povabljen kot edini še živeči godbenik takratne bakrske godbe na proslavo 70-letnice v Bakru. Pri vojakih je služil v Trstu pri 22. pešpolku zopet kot godbenik pet let. V delavnico v Mariboru je vstopil 10. avgusta 1874 kot tapetnik in je sodeloval od vstopa pri bivši Südbahn-Werkstätten-Kapelle kot prvi klarinetist, ves čas njenega obstoja, ter sodeluje še danes pri naslednji bivše Werkstätten-Kapelle, pri »Dravi«. Leta 1914, 10. septembra je stopil z zasluženi pokoj, ki ga vživa dokaj skromno še danes. Vsi želimo, da bi ga vžival v zboljšanih razmerah še dolgo, dolgo.

Da se mu vsaj deloma oddolži, priredi Narodno železničarsko glasbeno društvo »Drava« dne 6. julija na verandi pivovarne »Union« v Mariboru g. Ferdo Klausbergerja na čast družabni večer, pri katerem sodeluje tudi slavljeneč sam. Na družabnem večeru nastopi celokupna godba »Drave« na pihala in pevski zbor z izbranimi sporedom. Vstopnine ni. Pač pa se pobirajo prostovoljni prispevki za slavljenca. Slavljenca na čast vabi odbor »Drave« slavno občinstvo, prijatelje, znanke in tovariše k čim večji udeležbi.

Vozači motociklov

morajo tekom tekočega leta položiti po posebni naredbi šoferske izpite. Radi velikega navala prošnikov se priporoča, da mariborski interesenti takoj vložijo prošnje za izpite, ker so sicer v nevarnosti, da se jim odvrzame vozno dovolilo.

Z britvijo si je prerezal vrat!

V Šikolah pri Pragerskem, kjer se je za praznike dogodila znana velika nesreča pri streljanju z možnarji in kjer so imeli že letos celo vrsto požarov, si je sinoči z britvijo prerezal vrat 35 letni posestnik Ivan Vuk. Vzrok poskušene samomora ni znan. Zadnje dni je bil videti zelo potr. Težko ranjenega obupanca je mariborski rešilni oddelček prepeljal v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Reminiscence iz dunajskega delovanja dr. Gregorja Žerjava

JUGOSLOVANSKI KLUB. — MAJSKA DEKLARACIJA. — NEMŠKA OFENZIVA NA FRANCOSKI FRONTI.

Bilo je v početku zgodovinskega in burnega leta 1918. ko sem nekega dne prišel v dunajsko tajništvo Jugoslovanskega parlamentarnega kluba ter se kot vojak in sotrudnik tedanjega zagrebškega »Glasa Slovenaca, Hrvata in Srba« predstavil glavnemu tajniku, sedaj pokojnemu dr. Gregorju Žerjavu. Dasiravno me poprej ni poznal, me je sprejel kakor starega znanca, ko sem mu povedal svoje misli o naši tedanji akciji za osvoboditve in zedinjenje. Ker sem govoril tako, kakor da bi Avstrije sploh več ne bilo in ne bi nosil uniforme njene vojske, me je prijateljsko posvaril:

»Pazite,« je dejal. »Biti morate oprezní, posebno v oficirski družbi. Razmere še niso dozorele za javno izpovedovanje naših načrtov. Škoda bi bilo, ko bi vas ustrelili tik pred osvoboditvijo. V svoji državi bomo potrebovali mlade in navdušene ljudi.«

Te njegove besede so me malo zmedle, ker sam niti v najbolj nevarni družbi nisem poznal hlinjenja, a spoznal sem že tedaj, da ima prav in sem mu bil pozneje za to svarilo hvaležen. In morda mi je baš njegovo svarilo vdahnilo dvom o moji interpretaciji majske deklaracije. Ta dvom me je tako prevzel, da ga nisem mogel zamolčati; vprašal sem ga tedaj, kako si predstavlja izvršitev majske deklaracije: v »okviru habsburške monarhije« ali ...

Tedaj se je dr. Žerjav čudovito nasmešnil, tako da sem takoj spoznal, da je uganil moj dvom in da je bil ta moj dvom neopravičen.

»To je bila taktika, ki so jo zahtevale razmere in okoliščine,« je dejal po kratkem molku. »Res pa je, da vsi naši ljudje niso tega mnjenja; nekateri mislijo zares na »habsburški okvir.«

»Dr. Šušteršič in njegovi najožiji!« sem pripomnil, da bi izvedel od njega resnico o stvari, ki nam je bila že takrat znana.

»Ne imenujte zaenkrat nikomur imen!« je dejal dr. Žerjav in mi pogledal v oči. »Brezpomembna so mi — v manjšini. Iz sedanjega kaosa, ki še davno ni dosegel viška, vodi samo ena pot. Kdor ne bo hotel z nami, ga bo razvoj dogodkov pomandral. Usoda sama je na naši strani. Jugoslavija bo prišla tudi brez njih.«

Mariborčani med Slovenjgoričani!

Obmejno nacionalno delo. Kako ga podpreti? Marješki »Domovinski dan«.

Kako tuje, kako novo in dvomljivo vendar doni prvi nadpis! Da, saj pa je tudi neverjeten! Le pojdi prijatelj ob nedeljah in praznikih z menoj na kolodvor in dravski most in vprašaj: kam ve številne karavane? Vse proti jugu, tje proti stokrat že obiskanemu Limbušu, Radvanju, Hočam itd., planinci na Pohorje, kolesarji proti Ptuj, Celju in dalje. Res, nekoliko ohladili so se zadnji dnevi in morda to tembolj vleče Mariborčane na jug. A ta južni »nagon« ne muči Mariborčanov le teh par dni; o ne, temu nagonu sledé naši meščani že leta in leta in čudno, da je njih zanimanje tako vztrajno le v eni in zopet isti smeri.

Kako drugače pojmujejo svoje izlete pač naši sosedi, Avstrijci. Kako vrvenje in življenje vlada tu v obmejnih krajih onstran meje, a kako spanje in molčanje na naši strani! Onstran opaziš izletnike iz Lipnice, Gradca in še iz severnejših mest. Prihajajo z društvi, zastavami, pevci, telovadci, godci ter vzpodbujajo svoje obmejno ljudstvo k neomajnemu, nacionalno zavednemu vztrajanju in delovanju na meji. Ondi vidiš, kako uljudno in vzpodbudno se kretajo meščani med kmeti, ki so zato tem srečnejši in potojaženi, kajti naglašati moramo, da avstrijski kmet ne gleda z ljubeznijo proti dunajskemu severu, pač pa bi se rajši znašel v bolj kmetski državi — v Jugoslaviji. Kdor pozna onstranske obmejne in vzpodbudne razmere, temu o tem ni treba dalje govoriti.

Pred dobrim tednom je bila v Radgoni

Potem sva govorila o sejah parlamenta, o delu kluba in o akciji za majske deklaracije, a ko sem se poslavljaj, mi je dejal: »Pripravljajte med našimi ljudmi, posebno med preprostimi vojaki, teren za našo končno akcijo. Potrebovali bomo vsakega moža. Toda prosim vas, bodite previdni, ne zaupajte svojih misli in čuvstev vsakomur, ker še lazijo okrog špijoni in Avstrija je še močna, čeprav je v agoniji!«

Zahvalil sem se mu za razgovor in nasvete ter odšel po dunajskem Ringu tako ponosno in samozavestno, kakor da bi bil že svoboden državljani svobodne Jugoslavije. Poslej sem često zahajal v tajništvo Jugoslovanskega kluba k dr. Žerjavu po informacije, njemu sem pa poročal o razpoloženju v dunajskih vojaških jugoslovanskih krogih. Misel na skorajšnji razpad Avstrije je objemala vedno širše kroge in mogli smo o tem govoriti tudi že z Nemci, posebno pa Dunajčani, ki so se takrat vedno bolj navduševali za socialistične koncepcije.

V to razpoloženje in v to vero je pa spomlad vdaril kakor uničujoči blisk zmagoviti pričetek ofenzive na francoski fronti. Prva poročila o nemškem prodiranju proti Parizu so me navdala s prej nepoznanim malodušjem in kakor brez uma sem hitel k dr. Žerjavu. Našel sem ga pri čitanju »Neue Freie Presse«. Ko je opazil mojo zdvojenost, se je nasmešnil z onim njemu lastnim smehom. »Ste se prestrašili?« me je vprašal. »Ni povoda,« je dejal, »čitajte današnje poročilo! Čitajte ga med vrsticami! Naslovi so še zmagoslavni, ofenziva pa se je zlomila. To je bil zadnji nemški poizkus doseči odločitev na zapadu. Centralne sile so poražene!«

In kakor sem prišel k njemu zbežan, tako sem odhajal od njega vesel in samozavesten. Čez par dni je tudi Dunaj vedel, da je zmagoslavja na francoski fronti konec.

Tako neomajno trden in močan je bil takrat dr. Gregor Žerjav in ostal je tak vedno. Mene je usoda kmalu odnesla z Dunaja v Dunajsko Novo mesto in do 1. 1920. ga nisem videl več. Srečal sem ga prvič potem že kot jugoslovanskega narodnega poslanca in ministra.

velika pevška svečanost (Sängerfest). Nad 2000 pevcev se je zbralo iz vseh avstrijskih dežel s svojimi prapori. Tam pa se je koncentriralo tudi kmetsko ljudstvo iz vseh blizu nam ležečih avstrijskih obmejnih krajev. In kakaj je tam šlo? V Avstriji gredo v obmejnih krajih vse narodno-obrambne organizacije roko v roki in dalje meščani — ne hodijo v itak trdne svoje postojanke sredi dežele, marveč v obmejne kraje. A pri nas: vsaka narodna obrambna organizacija po svoji poti in ideji, naši meščani pa, kot bi se Slov. goric bali ali — radi rešili, proč od njih. In vendar vas Mariborčani vedno tako lepo vabimo, in tako smo vas veseli, ko pridete — vsak sveti čas — redki — med nas.

Vedite in verjemite, Mariborčani, da nas vaši obiski, zlasti ob naših narodnih prireditvah, krepe in utrjuje v zavesti, da nam pri našem težkem narodno-obrambnem delu tu na meji stojite moralno in tudi gmotno bratsko ob strani. Brez Vas se čutimo preveč osamljeni, pozabljeni!

V kratkem bo v Slov. goricah narodna prireditev, kjer bodo kot prireditelji po svojih pričetnih, skromnih močeh nastopali naši slovenjgoriški domačini, mali in odrasli, sami. Ta prireditev je že peti »Domovinski dan« in se bo vršila 7. julija ob 3. pop. pri Sv. Marjeti ob Pesnici na vrtu g. župana Šikerja. Vspored bo objavljen ob drugi priliki.

Nočemo vabiti le z nudenjem tehničnih kmečkih gibanc, dobre kapljice ter sploh jedače in pijače. Vabimo v prvi vrsti s tem, da prirede to in sodelujejo sami naši ljudje, katerih bo spet mnogo stotin, ki se že veselijo, kako nabasano polni Mariborčanov bodo to nedeljo ob 1. in 2. pop. vozili z glavnega kolodvora avtobusi k Sv. Marjeti!

Mariborski in dnevni drobiž

Našim podeželskim lesnim trgovcem

Večje število starejših lesnih trgovcev v Dravski dolini uporablja pri dobavi lesa še stare nemške fakturne tiskovine, na katerih je med drugim tudi zapisana klavzula, da se plača in toži v Mariboru v nemškem jeziku.

V zadnjih dneh je bila v Mariboru vložena tožba takega lesnega trgovca proti odjemalcu, stanujočemu izven okoliša ljubljanskega višjega deželnega sodišča. V utemeljitev pristojnosti tukajšnjega sodišča se je tožitel skliceval na fakturo, ki je bila istočasno z blagom poslana odjemalcu in od njega brez ugovora sprejeta. Ta faktura je bila izstavljena na starem formularju, tiskanem v nemškem jeziku, kjer se je tudi nahajala klavzula »Zahlbar und klagbar in Marburg«.

Toženec je pri razpravi prerekal pristojnost tukajšnjega sodišča z utemeljitvijo, da je na podlagi naredbe deželne vlade za Slovenijo št. 78 iz leta 1921 prepovedana tuzemcem raba nemških imen za kraje v Sloveniji in da torej zadeva ne spada pred sodišče v Maribor, ker sodišča »Marburg« ni.

Neglede na to pa je toženec tudi ugovarjal, da fakturna klavzula, glasom katere se plača in toži v Mariboru, za njega ni obvezna, ker kot Medimurec ni zmožen nemščine in te klavzule sploh ni razumel, niti ni bil dolžan jo razumeti, ker nemščina ni državni jezik v naši državi.

Tožitelj je moral priznati utemeljenost toženčevih ugovorov ter je umaknil tožbo, katere se mora vložiti pri sodišču bivališča toženca.

Znano je, da so vsaj za sedaj sodišča v Sloveniji najbolj ekspeditivna in je seveda slučaj, kakor je zgoraj opisani, našemu trgovcu v veliko škodo, ker mora svojo terjatev iztožiti v takem slučaju pred sodiščem, kjer veljajo drugi predpisi, kakor pri nas in kjer se pravde razmeroma dolgo zavlečejo ter mora pri tem oddati zadevo še tujemu odvetniku, katerega ne pozna in katerega vsled eventualne oddaljenosti kraja tudi ne more tako točno informirati, kakor domačega svojega odvetnika.

Sicer bi človek mislil, da se je po 10 letih obstoja naše države končno vendarle porabilo vse stare nemške tiskovine ter da so si naši državljani nabavili tiskovine v državnem jeziku, vendar dokazuje zgoraj opisani slučaj, da so take tiskovine kljub temu še v rabi v škodo dotičnih, ki jih uporabljajo.

Ta slučaj naj bo vsem onim, ki razpošiljajo še nemške fakturne tiskovine, v svarilo.

Dekliška počitniška kolonija v Bakarcu.

Deklice, ki so izbrane za počitniško kolonijo v Bakarcu, naj se zberejo jutri, 3. julija ob 3.30 pop. na II. dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici, odkoder je potem skupen odhod na kolodvor. — Vodstvo kolonije. —

Kongres maturantskega društva poštnih in telegrafskih uradnikov.

Dne 28. junija se je vršil v mariborskem Narodnem domu kongres maturantskega društva poštnih in telegrafskih uradnikov kraljevine SHS. Ta peti kongres naših višjih poštnih uradnikov, katerega so posetili razen domačinov v lepem številu tudi gostje iz Hrvatske, Dalmacije in Vojvodine, je pokazal, da živi med našimi uradniki še vedno duh za napredek stroke, kateri so se posvetili in katero oskrbujejo ne samo v mislih nase in svojo eksistenco, marveč v globoki zavesti, da so se izobraževali zato, da bodo koristili skupnosti in delali za blaginjo svojega naroda. Kdor je poslušal izvajanja funkcionarjev na tem kongresu, je pač moral uvideti, da se bližamo resnemu delu, nesebičnosti in konsolidaciji. —

Kap je zadela.

Včeraj popoldne je zadela 65letnega zasebnika I. Slugo, stanujočega v Tattenbachovi ulici, kap. Pozvani zdravnik rešilne postaje je ugotovil smrt, nakar so prepeljali pokojnika v mrtvašnico na Pobrežje. —

Ustanovitev orožniške postaje na Teznem.

Včeraj je pričela na Teznem zopet poslovati orožniška postaja, ki je bila ukinjena meseca marca 1927.

Zdravstveno stanje v Mariboru.

Od 22. do 30. junija je bil prijavljen mariborskemu mestnemu fizikatu samo 1 slučaj obolenosti na nalezljivih boleznih in sicer 1 slučaj davice. —

Novi rezervni podporočniki.

Koncem preteklega meseca so bili na mariborski inženjerski podoficirski šoli končani izpiti za rezerve podporočnike, katere je polagalo 190 dijakov. Izpiti so se vršili pod predsedstvom polkovnika Božidarja Putnikovića. Dne 29. junija zvečer je priredilo vodstvo šole dijakom poslovljni večer, na katerem so bile prirejene kraljevskemu domu, posebno še novemu princu ponovno navdšene ovacije. Na prireditvi je sodelovala tudi vojaška godba in se je ob njenih zvokih vršil ples pozno v noč. V nedeljo so se dijaki po prisrčnem slovesu od svojega komandanta in oficirjev na kolodvoru odpeljali zopet na svoje domove.

Izlet na divna Plitvička jezera iz Maribora

priredi prihodnji mesec mariborski mestni avtobusni promet z malim Saurerjem z 18 zelo ugodnimi sedeži. Pot bo šla peko Rogaške Slatine, Krapinskih toplic, Samoborja, Karlovca k Plitvičkim jezerom, potem v Senj, Novi, Crikvenico, Kraljevico in Sušak ter nazaj skozi znameniti Gorski kotar na Karlovac, Zagreb v Maribor. Vsakdo je že gotovo slišal o prekrasnih Plitvičkih jezerih, trinajstih bisernih očesih, ki se zlivajo druga v drugo, tvoreč divne slapove. Plitvička jezera nedvomno po lepoti prednjačijo v Evropi. Potovanje v nobenem slučaju ne bi stalo nad 600 Din. Interesenti naj se prijavijo do 15. t. m. pri mestnem avtobusnem prometu, Plinariška ulica 9 (g. Neralić), kjer se dobe natančnejše informacije.

Parkkoncert.

V sredo, dne 3. julija ob 1/2 20. uri priredijo maturanti mariborske trgovske akademije v parku koncert. Igra železničarska godba. V slučaju slabega vremena se bo vršil koncert v četrtek.

Nakazila v Bolgarsko.

Poštna hranilnica s svojimi podružnicami je uvedla direktno bančno zvezo v Bolgarski za denarni promet z Bolgarsko. Lastniki ček. računov lahko odredijo izplačila v Bolgarsko pod istimi pogoji kot v ostale države. Poštna hranilnica opravlja po svojih zvezah izplačila v države na vsem svetu. Podrobnejše obvestila daje poštna hranilnica in njene podružnice. —

Važno za lastnike avtomobilov in motornih vozil.

Po naredbi ministrstva za notranje zadeve se mora vršiti dvakrat letno pregled vseh onih motornih vozil, ki so določena za prevoz oseb. Posebna komisija bo potrdila sposobnost tako za varnost vozila, kakor tudi sposobnost vozača za obrat. Za mariborsko oblast se bo vršil ta pregled v drugi polovici meseca julija. Komisija, sestavljena od funkcionarjev velikega županstva in polic. komisarijata, bo uradovala za avtobuse dne 4. in 5. julija v mestni plinarni, kjer se nahaja garaža mestnih avtobusov; dne 6. in 8. julija pa se bodo pregledali vsi avtoksiji iz mestnega in okoliškega območja na kraju, ki se bo še določil. Vsa vozila se morajo predstaviti komisiji v popolnoma čistem stanju, da se lahko izvrši hiter pregled. Vsi imetniki vozil se opozarjajo, da bodo vsa vozila, ki bi se odtegnila temu pregledu, izločena iz prometa.

Nezgode.

S kolesa je padel 31 letni Martin Čretnik od Sv. Jurja in se pri padcu potolkel na obrazu in obeh kolenih. — V levo roko se je vsekala 17letna ušlekinja Lizika Centrihova iz Orožne ulice. Rešilni oddelek ji je nudil prvo pomoč. — S podstrešja je padel v Gozdni ulici v Pobrežju zidar Ignac Partenšlager ter si pri padcu nalomil hrbtenico in dobil tudi notranje poškodbe. Na odredbo zdravnika je bil prepeljan v bolnico. —

Najnevarnejši trenutki toreadorjev

KAJ PRIPOVEDUJEJO O TEM ZNAMENITI ŠPANSKI TOREADORJI?

Nedavno so trije najznamenitejši toreadorji današnje Španije v časopisnih člankih opisali slike iz arene, ki slikajo za toreadorje najnevarnejše hiše v njihovih pustolovnih bikoborih.

Gitantilo de Triana pripoveduje: Dasi so bile okolščine zelo enostavne, vendar meji moja pustolovina v areni Bajadozi naravnost na bajko. Stojim sredi arene. Banderillero sem poslal iz arene, da dokažem svojo hrabrost. Bik mi iztrga iz rok muleto (rdečo cunjo) in stal sem golorok naproti živali. Zbežim proti ograji. Mlad sem, noge me dobro nosijo. Bežim na vso moč in dosežem barijero baš v istem hipu ko bik. Neposredno za seboj čutim puhanje živali in baš, ko hočem skočiti čez barijero, začutim strašen udarec — in kakor da je zagrmelo. Takoj sem vedel, kaj je. Bik je zasadi svoje rogove na desno in levo od mene v barijero s takšno silo, da jih ni mogel takoj izdreti. Na vsaki strani je manjkalo samo za centimeter in jaz bi bil pribočen na barijero kakor otroci nabadajo metulje. Bil sem rešen, ušel sem strašni smrti, dasi sem dobil hud udarec od bikove glave. Pritisnil me je k barijeri in prijatelji so me morali osvoboditi iz neprijetnega položaja. Čez nekaj časa se je tudi biku posrečilo izvit rogove iz barijere. Borba je počela znova. Izšel sem iz nje kot zmagovalec, usmrtili nasprotnika.

Marcial Lalande pripoveduje svoj doživljaj: Moja povest morda ni romantična, a bil sem blizu smrti, če tudi svoje rešitve ne smatram za čudež. Zahvaliti imam prisotnosti duha, športski spretnosti in kretnji, ki sem jo čisto videl pri pastirjih na paši. Biki teko z neverjetno brzino, hitreje nego človek in to ne samo v ravni smeri, ampak tudi, če preganjani človek beži v cik-caku. Če človek začne bežati sredi arene, je neverjetno, da bi dosegel ograjo poprej nego bik in da bi jo mogel preskočiti. Edina možnost uteči je teoretično zelo lahka, v praksi pa neverjetno težko izvedljiva. Ko si že tik pred bikovo glavo, se moraš vreči na

tla. Če to storiš, ko je bik od tebe še dva koraka, bik to takoj opazi in ti zabije rogove v telo. Treba se je torej vreči na zemljo z matematično točnostjo. To sem storil v areni v Valenciji. Edini riziko je bil, da sem dobil par krepkih udarcev od bikovih nog, ki je divjal naprej preko mene.

Tretji, Matija Lara, pripoveduje: Bilo je v seviljski areni. Tako živo mi je še v spominu, kakor da se je zgodilo včeraj. Bik je bil gorostas iz vzrejšča v Miuri. Te živali so močne in divje in le redki toreadorji se spuščajo z njimi v borbo. Tistega dne sem bil, ne vem zakaj, razburjen. Moj nemir je zrastel, ko sem videl, da je žival nabodla že štiri konje. Ko so stopili v areno picadorji in banderillerosi, je prišla vrsta name. Že pri prvem koraku z muleto (rdečo cunjo) sem opazil, da je bik tudi zelo premeten, ki ve, da mu neprijatelj ni rdeča cunja, ampak človek, ki se zanjo krije. Držal sem muleto biku tik pred nozdrvi, a on je naenkrat z jeznim okretom svojih rogov raztrgal cunjo in jaz sem začutil močan udarec. Že sem mislil, da sem mislil, da sem izgubljen. Toda zgodilo se je nekaj čudnega: bikovi rogi, mesto da bi bili mene prebodli, so se zapletli v moj suknjič in pas. Besna žival me je dvignila v zrak. Še danes vidim pred seboj prestrašene poglede gledalcev, ki so mislili, da me je bik zabodel. Da jih pomirim, sem zbral toliko prisotnosti duha, da sem jim iz zraka mahnil z roko v znak, da se mi ni nič resnega zgodilo. Čez čas me je žival z vso silo treščila ob tla. Bil sem sicer ranjen, toda kaj je bilo to v primeri z nevarnostjo od poprej. Bik je začel divjati okrog kot obsejen in imel sem dovolj časa, da zaigram za svoje bodalo. Nepopisne so bile ovacije publike, ki si je globoko odahnila, in popoldan, ki mi je skoraj prinesel smrt, je postal za mene dan mojega največjega triumpfa. Bika sem usmrtil s tako naglico in spretnostjo, kakor je to težko najti v analih borb z biki.

Gledališke ladje — ameriška specialiteta

POTUJOČA GLEDALIŠČA NA MISISIPIJU, OHIO ITD. — PRVA GLEDALIŠKA LADJA PRED 100 LETI. — »SEZONA« OD MARCA DO OKTOBRA.

Na Misisipiju, Ohiju in drugih velikih rekah Amerike je bilo nekoč pogosto videti gledališke ladje z imenom »shawboat«, plavajoča gledališča, ki so se vozila po rekah gor in dol, klicala ljudi s parnimi sireni in godbo in navduševala občinstvo s svojimi predstavami.

Gledališko ladjo je izumil Anglež Jeffrey Chapman in je bil prvi takšen velik »shawboat« zgrajen l. 1827 za potovanje po Misisipiju. Glasom časopisnih poročil se je l. 1845 podobna ladja v New Yorku pojavila in je plula po Hudsonu. Imela je pa menda slabe posle, ker je njeno potovanje bilo že v naslednjem letu ustavljeno.

Ideja, da se rečna ladja uredi kot potujoče gledališče, je stara, in najdemo takšne poskuse že, ko so »belci« prvič okupirali obale Misisipija. Ohranilo se je tudi ime igralca Ludlova, ki je s svojo družbo plovil po Misisipiju in njegovih pritokih. Ti poskusi so bili zelo primitivni. Prvi »shawboat« velikega stila je vodil kapetan Fréch s svojo ženo, ki se jih lahko imenuje prave pionirje takšnega potujočega gledališča, ki če tudi danes ni popolnoma izumrlo, ker prav dobro odgovarja krajevnim razmeram in potrebam.

Pravi »shawboat« obstoji iz dveh ladij: na eni je oder, skladišče za dekoracije in stanovanja igralcev. Tu so samo glavne »zvezde« gledališča, čim ostalo osebje na drugi ladiji, ki ima stroje za pogon in električni tok, ki razsvetljuje oder in gledališče.

Gledališka sezona na teh ladjah traja od meseca marca do oktobra, ker v osta-

lih mesecih reke radi neviht in povodnji niso plovne. Prostora za gledalce je na takih ladjah po velikosti od 500 do 2000. Glede programa se intendant ravna po praktični newyorški gledališč na Broadwayu, kjer se igrajo samo igre, ki garantirajo siguren uspeh. Repertoar obsega po 8—10 dram in komedij ter po 2—3 melodrame. Direktor mora dobro poznati občinstvo, ki se glede okusa menja od kraja do kraja. Tu so gledalci rudarji in igra uspe; a ista igra lahko propade komaj 10 km daleč odtod, kjer so gledalci kmetje.

V ostalem si potujoča rečna gledališča morajo delati reklamo po načinu cirkusov, da prebivalstvo kraja, kamor pripejo, pravočasno izve o predstavah.

Življenje teh potujočih igralcev, ki so razmeroma dobro plačani, je opisal prav dobro v svojem romanu »Shawboat« pisatelj Edne Ferber, ki je obdelan tudi že v filmu.

~~~~~

Knjige Vodnikove družbe

bodo tudi letos najlepše knjižno darilo, ki ga sprejme vsak član za borih 20 Din članarine. Ker je treba končno določiti višino naklade, naj se vsi, ki se doslej še niso prijavili, vpišejo v Vodnikovo družbo. Prijave sprejema knjigarna Tiskovne zadruga v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

~~~~~

Javna telovadba „Sokola“ v Mariboru

V nedeljo se je vršil vsakoletni javni nastop sokolskega društva v Mariboru. — Dasi je ves teden motilo priprave neprestano deževje, vključ počitnicam, ki odvzamejo društvu mnogo telovadcev, in dasi je k temu zbolel zadnji teden še agilni društveni načelnik br. Dekleva, je bila javna telovadba ena najlepših sokolskih prireditve, kar smo jih videli. Predvsem so se trudili prireditelji, da dosežejo raznovrstnost; ni bilo toliko prostih vaj, ki vključ dobri izvedbi utrudijo gledalca, ako se vrste točka za točko. Spored so otvorile živahne igre moške in ženske dece. Sledila je tekma v »podbijanju« med moštvom članov in moškega naraščaja, ki je dosegel tesno zmago. Igra je podrobno opisalo sobotno »Jutro«, tako, da ji je moglo občinstvo z razumevanjem slediti. Člani in članice so v lepem številu prav dobro in skladno nastopili s prvimi delom prostih vaj, določenih za vsesokolski zlet v Beogradu l. 1930. Zanimiva je bila splošna orodna telovadba članov, članic, moškega in ženskega naraščaja, osobito smeli preskoki čez visokega konja vzdolž. V nadaljnjem sporedu je rastlo zanimanje od točke do točke, ene lepše od druge. »Gimnastične vaje« br. Mačusa, od moškega naraščaja bravurozno izvajane, je sprejelo občinstvo z navdušenim odobravanjem.

Simultani nastop 25 članic na 5 bradljah s spremljevanjem godbe na valčkov tempo je bil za strokovnjaka najboljši dokaz moči društva, pogled na lepo razvite telovadke pa je jasno pričal o sadovih sokolskega dela. Neumornemu br. Primožiču, ki je vaje sestavil in navežbal, gre vse priznanje. Vrsta 7 izbranih telovadcev je nastopila na bradlji in drug; vzorno izvedene težke in drzne vaje, pač višek dosegljivega, so morale zadiviti vsakogar. Višek nastopa je bila »Jugoslovenska epopeja«, dolga in težka telovadna skladba, ki v krasnih gibih izražala mladostni polet barbarov (»Turški marš«), pesem valov (»Faust«) in zmago slavlja (»Carmen«) ter končno krepki pohod naprej (»U boj«). Skladba je nazorna

poezija telesnih vaj, pri katerih doživlja telovadec umetnost na svojem telesu in v svoji duši, gledalec pa uživa ob njih dovršeno lepoto.

Nastopilo je tudi več sto vojakov, kolikor je dopuščal prostor, z vajami s puškami pod vodstvom br. podporučnika Sosiča; bili so burno pozdravljeni. Naj ponesejo na vse kraje naše domovine sokolsko misel moči, edinstva in demokratičnosti našega naroda. Lep napredek je pokazala sokolska godba pod vodstvom br. Šušteršiča, ki jo ustvarja iz nič in jo neumorno dviga vključ vsem težavam.

Javni nastop je v polni meri dosegel svoj namen, predložiti javnosti sokolsko stremenje po moči in lepoti telesa in duše. Obiskalo ga je lepo število občinstva, ki je odhajalo navdušeno; pogrešali pa smo marsikoga, ki je prišel ob redki in lep užitek.

Rezultat tekem Mariborske sokolske župe.

V nedeljo dopoldne so se izvršile župne tekme Mariborske sokolske župe za članstvo. Tekem se je udeležilo 10 društev, ki je postavilo 12 vrst in sicer 7 vrst članov in 5 vrst članic. Razen tega je še tekmovalo 5 nepopolnih vrst pri posameznikih in sicer 4 vrste članov in 1 vrsta članic. Tekme so bile dobro organizirane in so se lepo izvršile. Rezultat je sledeči:

Člani, vrsta I.: Studenci 94.69 točk; II., Maribor I 93.92 točk; III., Maribor starejši 88.97 točk. Poedinci: I. Zej Herman (Studenci) 100 točk; II. Ferš Lojze (Studenci) 97.14 točk; III. Kavčič Janko (Maribor) 96.78 točk.

Članice, vrsta: I., Maribor I. 98.70 točk; II., Maribor II. 84.92 točk; III., Konfice 82.60 točk.

Poedinke: I. Pipan Mira, Maribor 100 točk; II. Monjac Slava, Maribor 99.50 točk; III. Tušak Milena, Šentjurc Angela, Smerdu Ljuba, Gregoretič Dora, vse iz mariborskega društva ter Jereb Jelena iz Konjic vse 99 točk.

Devet čudežev človeškega uma in uspeha

Kaj imajo Angleži, česar nima noben drugi narod?

V kanadskem tedniku »Financial Post« je Herbert N. Casson napisal članek, v katerem pravi, da Velika Britanija sicer nima nebotičnikov, ima pa devet stvari, ki so v poslovnogospodarskem pogledu največje na vsem svetu:

1. Midland-banka je največja banka sveta, ki ji velike new-yorške banke ne sežejo niti do gležnjev. Banka ima nad 2 milijardi funtov šterlingov depozitov, 2,2 milijardi funtov šterlingov aktiv.

2. Londonska efektivna borza je edinstvena svoje vrste ne le po velikosti, ampak tudi v svojstvu mednarodne borze. Dočim se na njunorški borzi trguje z okrog 1100 različnimi efekti, se na londonski trguje z nad 4000. Ima štirikrat več članov nego njunorška. Je finančno centrum sveta, v prvi vrsti za publiko, ne za klike haussierov in baissierov.

3. Lloyd, znamenito središče pomorske trgovine, obstoji od l. 1771. Je zveza krog 1200 pomorskih zavarovalteljev in mešetarjev za zavarovanje. Ima nad 30 milijonov dolarjev rezervnih fondov.

4. »Daily Mail«, jutranji dnevnik z dnevno naklado 2 milijonov izvodov. Noben list na svetu nima takšne naklade. Največji ameriški list »Evening Journal« ne doseže niti milijon naklade. Velika nova tiskarna Daily Maila je pravo čudo. Nikjer na svetu ni toliko tiskarskih strojev. Daily Mail je prvovrstni propagandni organ. Prva njegova oglasna stran nosi dnevno 7000 dolarjev.

5. Prometni urad Midland-železnice. Poznana je dovršenost britanske železniške službe. Kje na svetu se že zgodi, da bi vlaki prevozili 500 km brez postanka? Nikjer na svetu ni manj železniških nasreč. Ves promet Midland-železnice se

vodi iz ene edine roke v Derbyju. Vrlinac tehnike v železniškem prometu so dosegli angleški strokovnjaki.

6. Ladjedelnice: tri največje na celem svetu so v Glasgowu, New-Castleju in Belfastu. Največje ladjedelnice v Ameriki so proti temu igračke, edino ena ladjedelnica Nemčije se lahko za silo meri.

7. Tvornica Carreras v Londonu je naj bolj dovršena tvornica sveta. Ima svojo posebno klimo. Stroji so tako avtomatizirani, da daje tvornica od vsakega delavca po 2000 dolarjev dobička na leto. Ustvarila je novo bazo za udobnost in higijeno delavcev.

8. Tvornica Cadbury, edina tvornica, ki je že nad 20 let v upravi vseh nameščencev in ki je tekom let izvedla že 350.000 praktičnih predlogov svojih delavcev.

9. Najnovejšo čudo Londona, postaja podzemne železnice Picadilly, je bila izročena prometu 10. dec. 1928. V njej se srečavate dve podzemski prometni žili z 1800 vlaki na dan. Najgloblja proga je 40 m pod zemljo. Postaja ima veliko dvorano za izdajanje vozniških listkov. Nad 50 milijonov potnikov bo tekom leta pasiralo to podzemsko čudo.

Desettletnico poljedelske visoke šole v Brnu

so slavili te dni na enako slovesen način kakor v Ljubljani desettletnico slovenske univerze.

Pristopajte k stavbni zadrugi »Ribniška koča« kot zadrugi član! Deleži 5 Din 100, pristopnina Din 20. Pojasnila daje zadruga »Ribniške koče« r. z. z o. z. v Mariboru.

Spominjajte se CMD

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 105

»Nadejam se, da pojdete radovoljno z menoj,« je dejal Sandrigo. »Prihajam namreč tako naravnost od vaše matere, da imam od nje najboljše pooblastilo in izrečni nalog, da naj rabim silo, če bi bili vi — kar se mi zdi nemogoče, že tako zatajili naravo, da ne bi marali iti tolažiti svoje matere, ki vas pričakuje v solzah in bolečinah srca.«

»Kaj naj storim? Kaj naj mislim?« je zajecjala deklica poražena.

»Torej,« je nadaljeval razbojnik neobčutno, »nadejam se, da pojdete v desetih minutah drage volje z mano, in vam prisegam, da boste jutri na varnem v palači signore Imperije. Naj bo karkoli, in za karkoli se odločite, čez deset minut se vrnem v to sobo. Obleženo ali ne, vas primem, zvežem in odnesem s silo, ako še vedno ne boste marali iti z menoj.«

Pri teh besedah se je Sandrigo naglo ozrl po sobi naokrog, ter se prepričal, da ni imela niti takega okna, niti vrat, skozi katera bi mogla deklica uiti.

Nato se je naklonil hladno in ne brez nekega ironične galantnosti ter jo pustil samo.

Preplašena se je z največjo naglico oblekla.

Bila je prepričana, da ji govori ta neznanec resnico. Vse njegove besede so se ujemale z okolnostmi ugrabljenja. Gotovo, mati je morala obupavati. In dvoma ni bilo, da jo skuša najti in dobiti nazaj.

Vsak odpor se je zdel deklici nemogoč.

Poguma ji ni manjkalo in pripravljena se je bila braniti, ako bi se izkazalo, da je ta človek lagal. Vtaknila si je majhno bodalce za nedrije, in ko je Sandrigo, ne da bi se napovedal s trkanjem, čez deset minut od pri vratih, je našel Bianco popolnoma oblečeno.

»Ali ste pripravljena iti z menoj?« je vprašal. Blika se je za hip do blaznosti zbala, ko je zopet zagledala tega moža pred seboj; in vnovič se ji je izvil prejšnji obupni klic:

»Juana! Juana!...«

»Ponavljam vam, da Juane ni več tu,« je velel razbojnik. »Končajva že. Ali ste pripravljeni? Ali naj vas rajši odvedem s silo... Kar bi storil z največjim obžalovanjem, to vam prisegam, toda brez obotavljanja!« Sandrigo se je izražal z odločno mirnostjo in z ne-

kako hladno vpljudnim glasom.

Blanka ga je gledala.

Zganila se je kakor človek, ki se v skrajni nujnosti sklene na slepo zaupati drugemu, ter odgovorila:

»Torej!« je dejal razbojnik brezobzirno. »Eh, devica Marija, ali je treba toliko odpravljanja s poštenim dekletom, kakršno ste vi, da se vrne nazaj k svoji plaka-joči materi!«

»Pojdiva, saj grem z vami!...«

Sandrigo je prijel deklico za roko ter jo naglo potegnil s seboj. Ob tem surovem dotiku je vsa otrpnila od ogorčenja in v gnusnem spominu na poljub, ki ga je dobila; toda bilo je prepozno! Sandrigo jo je držal v svoji oblasti, Blanka je razumela, da bi bil vsak poizkus usodepoln in da bi ta človek pozabil vse ozire, ako bi se mu ustavila.

Sla je z njim!...

Sandrigo je z dolgimi koraki prehodil hišo in vrt ter dospel čez par minut svoj koleselj; mulo je bil privezal k drevesu ob cesti.

»Vstopite, gospodična!« je dejal.

Blanka, ki so jo od razburjenja zapuščale moči, je zlezla v koleselj. Sandrigo se je zavihtel poleg nje in ošvrknil mulo z bičem; koleselj je v naglem diru zdrdral po cesti.

Krčmar je govoril resnico: mula je tekla kakor dober konj.

Po dveurnem diru je bil Sandrigo pri lagunah. Ustavil je tam, kjer je bil zapustil barko. Stari mornar, ki ga je pripeljal, je čakal na svojem mestu.

»Na krov!« je dejal. »Mislim sem že, da te ne bo nazaj.«

Sandrigo je brez odgovora skočil s koleslja. Obrnil se je k Bianki in zapazil, da se je deklica onesvestila. »Tem bolj!« je dejal izmed zob. »Tako so stvari enostavnejše.«

Vzel jo je v naročje, da bi jo prenesel na barko. In ko jo je držal ob svojih prsih in zasopel sladko vonjavo njenih las, se mu je zopet vrnila minuta tiste omanne pilanosti, ki ga je presunila že v Juanini hišici v Mestre.

»Aha!« se je porogal mornar. »Zdaj te razumem!«

»Molči, bebec!« je zarenčal Sandrigo, ki ga je ta vzklik naglo opomnil na to, kaj je treba in kaj ni.

Položil je deklico pod šator na barki ter jo skrbno odel z mornarskim plaščem. In še enkrat se je ozrl nanjo z dolgim strastnim pogledom.

»Kaj storiva?« je mulo?« je vprašal mornar.

»Podarim ti oboje!« je dejal Sandrigo. »To naj bo nagrada za tvojo vožnjo.«

»Vraga!« je menil mornar in pomežiknil z levim očesom. »Velik gospod postajaš!«

Sandrigo je nestrpno mahnil z roko.

»Podvizajva se,« je dejal kratko.

Mornar je bil poklical enega izmed svojih pomočnikov.

»Pelji ta koleselj v Mestre,« mu je velel, »že veš kam, k našemu... prijatelju. Pusti ga tam in se vrni čimprej v Benetke, kakor veš in znaš. Njemu pa porečeš, da je plen.«

Pet minut kasneje je barka drčala po laguni.

Blanki se je vrnila zavest v trenotku, ko je barka zadela ob obrežje, ravno tam, kjer se je Sandrigo vkrčal, ko je odhajal iz Benetk, to je skoraj nasproti krčme, kamor je šel iskat starega mornarja.

Deklica je hodila kakor v snu: vse njene misli so bile v neredu.

Videla je, da jo vlečejo v hišo, ki je bila videti zamazana, da jo vedo po polzkah stopnicah navzgor in jo rinejo v sobico, katere vrata so se trikrat zaklenila za njo. Sandrigo se zdaj ni zdelo več vredno, dati ji tudi le najmanjše pojasnilo.

Brezumna od groze, se je spustila deklica na stol ter jela ihteti.

Bil je že svetel dan.

Ne da bi izgubil tudi le trenotek, se je Sandrigo z vso naglico napotil proti Imperijini palači.

Po dolgih pogajanjih s kurtizanimi slugami so ga naposled pustili do nje.

»Gospa,« ji je dejal naravnost, »vaša hči vam je bila nedavno ugrabljena.«

Imperija se je stresla od sile nenadnega upanja, ki jo je navdalo.

»Kako veste to?« je vprašala trepetaje.

»Dovolj je, da vem,« je odgovoril Sandrigo z usmevom. »Torej, vaša hčer vam je ugrabil nekdo, ki vam privoščil vse mogoče zlo...«

Dva bliska sta se zasvetila v kurtizaninih očeh.

»Nekdo, ki mora poginiti!« je siknila med zobmi.

Sandrigo je slišal ta vzklik in obraz se mu je pomračil, ko je odgovoril:

»Če ne pogine po vašem prizadevanju, bo poginil od moje roke...«

Mali oglasi, ki jih objavljajo posredniki in osebe, ki imajo namen objavitelju: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, doplačanje in oglaševanje trgovskega ali rednega znanja: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Knjigovodja (kinja)

zmožen slovenščine, nemščine, srbohrvat., strojepisja, stenografije se za engros-trgovino takoj sprejme. Ponudbe z referencami na upravo lista pod šifro »Zmožen«. 1594

Kavarna Park

vsaki dan in ob vsakem vremenu koncert prvovrstnega kvarteta. Kapelnik Visocki. 1594

Praktikanta

za pisarno z dovršeno drž. trg. šolo sprejme engros-trgovina. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Praktikant«. 1593

Učenec

dobrih in poštenih starišev s predpisanimi šolskimi pričevali se sprejme za galanterijsko engros-trgovino. Ponudbe poslati pod »Učenec« na upravo lista. 1592

Zgubila sem

zlatu zapestno uro na poti Koroška c. 82 do gostilne Woch. Pošten najditelj se naproša, da jo odda pri Peterlič, Koroška c. 82 proti nagradi. 1599

Oddaja ribolova

Pri občinskem uradu v Lajterspergu se bo dne 4. julija t. l. ob 15. uri občini Lajtersperk spadajoči del ribolova v Dravi potom dražbe oddal v zakup.

Čedno sobo

z eno ali dvema posteljami oddam za dobo dveh mesecev. Maistrova ulica 14 II. 1600

Stanovanje

z električno razsvetljavo obstoječe iz sobe, kuhinje in pritlikinami oddam proti posojilu Din 5000. Pobrežje, Čankarjeva ul. 2. 1598

Dijakinjo ali dijaka,

ki obiskuje nižji razred srednje šole, sprejemem na celo oskrbo in strogo nadzorstvo. Pouk v hiši zastoni. Naslov pove uprava lista. 1511

Enodružinsko hišo

z vrtom v Ljubljani kupim. Ponudbe pod »Zdrava lega« poslati na upravo »Večernika« v Maribor. 1595

Otroški voziček

lep, pocel prodam. Naslov v upravi lista. 1591

Radi selitve

ceneno prodam: leseno steno za predelitev sobe, kuhinjsko kredenco, omaro, perilo in posodo. Naslov v upravi lista. 1597

Oddam sobo

z uporabo kuhinje. Naslov v upravi »Večernika«. 1602

Miren, starejši vpokojenec,

vodja mestne varnostne straže v pok. išče stanovanje sobe in kuhinje ali večje sobe s štedilnikom, za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Ne predaleč«. U

Gospodična

mlajša moč, z meščansko šolo, zmožna slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, strojepisja in stenografije, želi službe v kakršnikoli pisarni na deželi, kjer bi imela vso oskrbo. Naslov pove uprava »Večernika«.

Solčno sobo

s separatnim vhodom oddam. Cvetlična 21 II I 1584

Zgubil sem

v soboto 29. junija okrog 14. ure temno modri otroški plašč na poti od mestnega parka proti »Trem ribnikom«. Pošteni najditelj se naproša, da ga odda dr. Mariuu, Razlagova ulica 15. 1581

Izurnjena pletilja

in ena učenka se sprejme. Pletarna M. Veziak, Splavarska ul. 6. 1573

V petek se je izgubil pes,

sivkasto rujave barve, visok 70 cm. — Najditelj se naproša, da ga odda proti nagradi v pražarni kave: Brata Požar, Tattenbachova 11. 1587

Najvišje cene

plača za stare zlato, srebro in novce kakor tudi za zobovje M. Ilger-ja sin, Maribor, Gosposka ulica 15. 1548

RADI ODDAJE TRGOVINE SPLOŠNA

ODPRODAJA

celokupne zaloge po znižanih cenah!

Redka prilika za nakup raznega blaga:

PERILO, PLETENINA, DROBNINA, MODNO BLAGO, GALANTERIJA, SREBRNINA, PARFUMERIJA ETC.

Prodaja OSTANKOV raznih čipk, trakov, hort etc.

SLAVKO ČERNETIČ, MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 23

KIS ZA ULAGANJE

kumerc in drugo, vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd. Na drobno! dobite po zmernih cenah edino pri trdki Na debelo!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 9

tovarna za izdelovanje dezertnih vin in sirupov. 1501

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik Stanko Detela v Mariboru.